

Dopisi.

Kranjsko.

Iz Ribnice, 8. sep. Okrajna učiteljska konferenca za slovenske in utrakvistične šole kočevskega okraja se je vršila dne 4. t. m. v Velikih Laščah. Predsednik, gosp. okr. šol. nadzornik A. Jeršinovic, otvoril ob 1/2 10. uri dop. zborovanje, pozdravi s toplimi besedami navzoče učiteljstvo, se spominja pok. dvornega svetnika J. Merka, omenja spremembe v deželno-šolskem nadzorništvu in okr. šol. svetu ter imenuje svojim namestnikom nadučitelja g. Štefana Tomšiča. Zapisnikarjema sta z vsklikom izvoljena učitelj g. F. Jaklič in učiteljica gđ. M. Žebre.

Iz naslednje točke „poročilo nadzornikovo“ posnamemo na kratko sledeče: Učiteljstvo tega okraja spolnjuje svoje dolžnosti vestno. Splošni uspehi so povoljni, na nekaterih šolah prav povoljni. Pri branju naj pazijo učenci na glasno razločno izgovarjanje in na ločila. Memoriranje se ima pridno gojiti, zlasti v višjih razredih. Iz slovnice naj se jemlje le najpotrebnejše in sicer po redu, kakor je v učnem načrtu predpisano. (Zato izjavo smo gosp. nadzorniku posebno hvaležni. Koliko časa se izgubi in koliko muk prizadene učitelju ta predmet, čegar snov je z malo izjemo skoro vsej šolski mladini na deželi brez poznejše koristi!) Pri računstvu je učenec pridno seznanjati z merami ter jih posebno navajati, da znajo misliti. V tem oziru so šolske naloge posebne važnosti. Spisje zahteva od učitelja skrbne priprave. Mesto brezpotrebni slovnicih pravil naj se ta predmet z unemo goji. Praktično vrednost za učenca ima posebno znanje v sestavi raznih pisem, potrdil, spričeval za posle, kratkih prošenj itd. Tvarina iz spisja mora biti v tedniku kratko označena. Narekovanje je prav važen predmet v pravopisnem oziru. V lepomislu se mora le po genetični metodi učiti. Za uspešen pouk v prirodoznanstvu so glavni pogoj učila. Le kar se učencu nazorno pokaže, si dobro ohrani v spominu. V zemljepisju ni dovolj, da znajo učenci snov na pamet naštevati. Znati se morajo orientirati na zemljevidu in „globusu“. Risanje na karte se toplo priporoča. Iz zgodovine naj se v prvi vrsti predava snov iz avstrijske zgodovine in o raznih iznajdbah. Risanje na stigme naj se popolnoma opusti. Primerne in lahke slike za brezstigmatično risanje ima učitelj v Trstu g. Wehrmännig v knjigi „Der kleine Zeichner“. Klasifikacija s črkami je primernejša nego s številkami. Disciplinarni je prvi pogoj za dosego dobrih uspehov. Takoj pri vstopu v šolsko poslopje se spozna, kako učiteljstvo deluje pri šoli. Sicer je pa napredek šole odvisen tudi od dobrega šolskega obiska. Ta se pa doseže le, ako ima učitelj ugled, ako zna starišem vzbujati ljubezen do šole in daje z lepim vedenjem vzgled v šoli in zunaj šole. Pa tudi poučevanje ljudi v kmetijstvu in drugih strokah je v tem oziru važen faktor. Ko še priporoča slogu mej učiteljstvom in duhovščino ali da naj se vsaj ogiba dati povoda k prepiru, omenja g. nadzornik nekatere važne ukaze in odredbe.

O preosnovi učnih načrtov poročal je izmed 4 poročevalcev le St. Legat. Drugi radi pomanjkanja časa niso prišli na vrsto. (Letošnji referati okr. učit. konferenc so bili sploh preobširni za enkratno zborovanje.)

Nasvetovane spremembe so bile večinoma sprejete. Poročilo knjiž. odbora (poročevalec F. Štefančič) se vzame na znanje. Bodoči odbor sestoji iz sledečih članov: gđ. A. Kaiser, gg. Bohine, Štefančič, Tomšič.

Pri nato vršeni se volitvi v stalni odbor pa so dobili največ glasov: St. Tomšič, A. Cvar, F. Štefančič, gđ. M. Blahna in K. Engelmann.

Ker samostalni predlogov ni bilo, zaključil g. predsednik s trikratno „slavo“ na cesarja zborovanje.

Pri skupnem obedu v gostilni M. Hočevarja, kjer smo bili s postrežbo zadovoljni, počastilo je zbrano učiteljstvo s svojo navzočnostjo nekaj iskrenih prijateljev novodobne šole. Omenjam naj le dež. sod. svetnika gg. Šušlaja in Višnikarja, sod. pristava g. Tekavčiča in gimn. supl. g. dr. Mrharja.

Pozdravili smo zlasti prva dva z viharinimi „Živio“-klici. Po njima napiti zdravici sta se vsak posebej zahvalila ter nazdravila naprednemu učiteljstvu. Umevno je, da se ni pozabilo s primerno napitnico tudi na našega obče priljubljenega in spoštovanega gosp. nadzornika. Pripomnim naj le še, da nas je bivil dež. poslanec g. Višnikar v svojem lepem govoru potolažil z nado, da bo kranjskemu učiteljstvu v kratkem zopet zboljšano gmotno stanje. Dal Bog in — novi deželni zbor!

— f —

Izpod — škkih hribov. G. urednik! Čudna so pota Gospodova! Tako sem si mislil, ko sem bral podrobneje poročilo o zborovanju avstrijske duhovščine pretečenega meseca na Dunaji. Pasja noga, sem si mislil, to je moralo pa čudno zborovanje biti, rad bi jih slišal, kako so se domenili, v katerem jeziku, kaj menite, g. urednik? Kaj pa to Vas briga, si mislite, g. urednik, to duhovno zborovanje, vsaj nima z učiteljstvom prav nič opravka. Da, da, pa še mnogo! O mislih, resolucijah in drugih takih rečeh — ki so se tikale učiteljstva, Vam sporočim o priliki — no druge podrobnosti prepuščam tovarišu „Slov. Učitelju“ kot katehetskemu lističu — omeniti imam pa le jedno točko. „Učiteljski Tovariš“ se že precej časa puli za takozvano avstrijsko učiteljstvo zvezo, to je zvezo, katere prva naloga bi bila skupno delovati najprej o stanovski organizaciji učiteljstva sploh in drugič nekako centralizovati, oziroma vravnati ljudsko šolstvo po sličnem „kopitu“. O takej učiteljskej zvezi je priobčil „Učit. Tovariš“ lanskega leta v 21. št. podrobnejši načrt. Seveda „prijatelji šole in učiteljstva“ ki hočejo imeti izobrazeno in gmotno trdno učiteljstvo, so pričeli to zvezo ironizovati kakor nekako „fato morgano“, kot izrodek bolehavih možgan. Kako se bodo neki razumeli ti ljudje, ali bode mogel Nemec sedeti poleg Slovana, Lah poleg Rumuna? Kaka načela pa so to, kaki značaji so pa oni učitelji, ki delujejo za vresničenje teh idej? V šoli bodo učili na strogo narodni podlagi, v življenju se bodo pa bratili z narodnimi nasprotniki! Lepi učitelji ti „jungovci“, in tako dalje!... Sedaj pa prosim one slovenske udeležence tega duhovskega zborovanja, da sporeče slov. svetu, kako so oni tamkaj govorili, ali so lajali, mijavkali ali pa mogoče krulili? — Prijatelji, ne bodite v prihodnje tako otročje kratkomiselni, mislite vsaj tako daleč kakor daleč segajo vaši nosovi.

Radovednež.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Pravila „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Značaj in namen društva.

§ 1.

Društvo je zveza okrajnih učiteljskih društev na Kranjskem.